



Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 79/12
Люксембург, 14 юни 2012 г.

Решение по дело C-542/09
Комисия/Нидерландия

Нидерландското законодателство, което обвързва финансирането на образованието в чужбина с условие за пребиваване, установява неравно третиране между нидерландските работници и работниците мигранти

Нидерландия не е доказала, че условието за пребиваване през „три от шестте години“ не надхвърля необходимото за постигане на целта, състояща се в насърчаване на мобилността на студентите

Нидерландският закон за финансиране на образованието определя лицата, които могат да ползват финансова помощ, за да следват в Нидерландия и в чужбина. Що се отнася до висшето образование в Нидерландия, финансиране може да бъде предоставено на всеки студент между 18 и 29 години, който е нидерландски гражданин или е гражданин на всяка друга държава — членка на Европейския съюз. За да следва висше образование в чужбина, студентът трябва да има право да иска финансиране на висшето образование в Нидерландия и също така да е пребивавал правомерно в Нидерландия през поне три от шестте години преди записването си да следва висше образование в чужбина. Това условие, наречено „три от шестте години“, се прилага независимо от гражданството на студента.

Комисията предявява пред Съда иск срещу Нидерландия за установяване на неизпълнение на задължения, като твърди, че условието за „три от шестте години“ представлява непряка дискриминация на работниците мигранти и на членовете на техните семейства, забранена от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и е в противоречие с европейската правна уредба относно свободното движение на работници¹.

Съдът установява, че съгласно ДФЕС свободното движение на работници включва премахването на всяка основана на гражданството дискриминация между работниците от държавите членки, що се отнася до заетостта, възнаграждението и другите условия на труд. Освен това от посочения регламент следва, че работник, гражданин на държава членка, на територията на другите държави членки има право на същите социални и данъчни предимства, както работниците — местни граждани. От тази разпоредба се ползват еднакво както работниците мигранти, пребиваващи в приемаща държава членка, така и пограничните работници, които, упражнявайки дейността си като наети лица в последната държава членка, пребивават в друга държава членка.

Съдът напомня, че помощ, предоставена за издръжка и за университетско обучение, завършващо с придобиването на професионална квалификация, представлява социално предимство по смисъла на посочения член. За работника мигрант предоставеното от държава членка на децата на работниците финансиране на обучението представлява социално предимство по смисъла на посочения регламент, когато този работник мигрант издържа детето си.

¹ Член 45 ДФЕС и член 7, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 година относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 11), изменен с Регламент (ЕИО) № 2434/92 на Съвета от 27 юли 1992 година (ОВ L 245, стр. 1, Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 2, стр. 234).

В това отношение Съдът подчертава, че принципът за равно третиране забранява не само явната дискриминация, основана на гражданството, но и всички прикрити форми на дискриминация, които чрез прилагане на други критерии за разграничаване фактически водят до същия резултат. Такъв е по-специално случаят с мярка, която изисква точно определена продължителност на пребиваването, тъй като тази мярка може да има действие главно във вреда на работниците мигранти и на пограничните работници, граждани на други държави членки, доколкото лицата, които не пребивават в съответната държава, са най-често чужди граждани.

При това положение Съдът счита, че условието за пребиваване през „три от шестте години“ въвежда неравно третиране между нидерландските работници и работниците мигранти, които пребивават в Нидерландия или извършват своята дейност като наети лица в тази държава членка в качеството си на погранични работници. **Подобно неравенство представлява забранена непряка дискриминация, освен ако не е обективно обоснована.**

В това отношение Съдът отхвърля довода на Нидерландия, че условието за пребиваване било необходимо, за да се избегне неразумна финансова тежест, която може да се отрази на самото съществуване на схемата за подпомагане. Той напомня, че целта да се избегне неразумна финансова тежест не би могла да бъде считана за императивно съображение от общ интерес, което да обоснове неравно третиране между нидерландските работници и работниците от други държави членки.

Освен това Нидерландия твърди, че тъй като разглежданата национална правна уредба има за цел да насърчи обучението извън Нидерландия, условието за пребиваване гарантирало, че преносимото финансиране ползва единствено студентите, които при липса на това финансиране биха се обучавали в Нидерландия. За сметка на това първоначалната реакция на студентите, които не пребивават в Нидерландия, била да следват в тяхната държава членка на пребиваване и поради това мобилността не била стимулирана.

Съдът отбелязва, че целта за улесняване на мобилността на студентите попада в обхвата на понятието за общ интерес и представлява императивно съображение от общ интерес, което може да обоснове ограничение на принципа за недопускане на дискриминация поради гражданството. Той обаче напомня, че правна уредба, която е в състояние да ограничи гарантирана от Договора основна свобода като свободното движение на работници, може да бъде валидно обоснована само ако е в състояние да гарантира осъществяването на преследваната легитимна цел и не надхвърля необходимото за нейното постигане.

В този контекст Нидерландия подчертава достойнствата тази правна уредба, която улеснява мобилността на студентите посредством обогатяването, което обучението извън Нидерландия би донесло не само на тях, но и на нидерландското общество и пазар на труда. Ето защо Нидерландия очаква, че след като завършат обучението си, студентите, които ще се ползват от посочената схема, ще се завърнат в Нидерландия, за да пребивават и работят там.

Съдът приема, че съществува тенденция посочените аспекти да отразяват положението при голяма част от студентите и следователно че условието за пребиваване е подходящо за осъществяване на целта за насърчаване на мобилността на студентите. Нидерландия обаче е трябвало поне да обоснове защо е предпочела условието за „три от шестте години“, изключвайки всички други представителни елементи. Всъщност това условие има твърде абсолютен характер. Като изисква конкретни периоди на пребиваване на територията на съответната държава членка, условието за „три от шестте години“ привилегирова елемент, който не е непременно единственият представителен относно действителната степен на обвързаност между заинтересованото лице и посочената държава членка. **Ето защо Съдът стига до извода, че Нидерландия не е доказала, че условието за пребиваване не надхвърля необходимото за постигане на преследваната с тази правна уредба цел.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Искът за установяване на неизпълнение на задължения, насочен срещу държава членка, която не е изпълнила задълженията си, произтичащи от правото на Съюза, може да бъде предявен от Комисията или от друга държава членка. Ако Съдът установи неизпълнението, съответната държава членка трябва да се съобрази с решението във възможно най-кратък срок. Когато Комисията прецени, че държавата членка не се е съобщила със съдебното решение, тя може да предяви нов иск, като поиска налагане на имуществени санкции. В случай обаче че Комисията не е уведомена за мерките по транспониране на дадена директива, по нейно предложение от Съда могат да бъдат наложени санкции на етапа на първото съдебно решение.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106